Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

652

Vragen van het lid **Helder** (PVV) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *de sluiting van de Penitentiaire Inrichting (PI) Tilburg* (ingezonden 13 oktober 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 26 november 2015). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 485.

Vraag 1, 2, 3, 4 en 5
Klopt het dat de PI Tilburg toch moet sluiten vanwege het feit dat er geen overeenstemming is bereikt tussen Nederland en België met betrekking tot de contractverlenging?
Waarom gaat u niet akkoord met de verhuur aan België?
Waarom wordt het contract tussen de PI Tilburg en België niet met één jaar verlengd, aangezien dat ook kostendekkend is en in ieder geval minder financiële kosten oplevert dan het nu mobiliseren van personen en het sluiten van de PI?
Zo ja, bent u bereid alsnog een overeenkomst voor één jaar met België te sluiten?
Zo nee, waarom niet en hoe gaat u deze kosten dan binnen uw begroting opvangen?

Antwoord 1, 2, 3, 4, en 5
Zoals ik heb aangegeven in mijn brief van 12 oktober jl. aan uw Kamer, hebben België en Nederland voor de terbeschikkingstelling van de PI Tilburg in 2009 een verdrag gesloten dat in 2010 in werking is getreden. Vanaf het begin is voor beide landen duidelijk geweest dat deze samenwerking een tijdelijk karakter zou hebben (zie daarvoor ook de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel ter goedkeuring en uitvoering van het verdrag, Kamerstuk 32 215, nr. 3).
De PI Tilburg is aanvankelijk ter beschikking gesteld aan België tot 31 december 2012. Conform hetgeen daarover in het verdrag was opgenomen, is de terbeschikkingstelling van de PI Tilburg vervolgens verlengd tot 31 december 2013. In een verdere verlenging was in dit verdrag niet voorzien. Daaraan bestond echter wel behoefte en daarom hebben Nederland en België in 2013 een verlengingsverdrag gesloten dat de terbeschikkingstelling van de PI Tilburg aan België tot en met 31 december 2016 mogelijk maakte.
Van Nederlandse zijde is tijdens een regulier halfjaarlijks evaluatie-overleg de bereidheid uitgesproken om de PI Tilburg ook na 31 december 2016 voor een

ah-tk-20152016-652
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2015

periode van drie jaar aan België ter beschikking te stellen. Net als bij eerdere verlengingen is ingezet op deze periode, maar is in onderhandelingen vervolgens steeds op een verlenging van één jaar uitgekomen. Tot onderhandelingen met België is het het in dit geval niet gekomen. Natuurlijk ben ik bereid het gesprek te voeren over de mogelijkheden tot voortzetting van de terbeschikkingstelling als daar van Belgische zijde behoefte aan is. Of en zo ja welke mogelijkheden er zijn, zal ik op dat moment bezien.
Zoals ik in mijn brief van 12 oktober jl. heb gemeld, heeft de Belgische regering evenwel besloten na 31 december 2016 niet langer gebruik te zullen maken van de PI Tilburg. Er zijn geen onderhandelingen gevoerd tussen beide landen, omdat België duidelijk heeft aangegeven dat een voortgezette huur van de PI Tilburg voor haar geen optie is. De duur van een eventuele verlenging is in dat opzicht ook in het geheel niet aan de orde gekomen.
Uit het oogpunt van het openhouden van de PI Tilburg betreur ik dit besluit, maar het besluit kan niet als een verrassing worden gezien in het licht van het tijdelijke karakter van de terbeschikkingstelling van de PI Tilburg. In zijn Justitieplan van 18 maart 2015 heeft de Belgische Minister van Justitie al het voornemen aangekondigd om een einde te maken aan het huren van cellen in het buitenland. Het plan houdt rekening met een stopzetting van de gevangeniscapaciteit te Tilburg tegen eind 2016.
In het Nederlandse Masterplan DJI 2013–2018 is opgenomen dat de PI Tilburg zal worden gesloten op het moment dat de terbeschikkingstelling aan België is beëindigd. Het personeel van de PI Tilburg komt net als alle andere medewerkers van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) in aanmerking voor het Van Werk Naar Werk-beleid (VWNW-beleid). De vrijwillige fase van het VWNW-beleid voor het personeel van de PI Tilburg is op 1 november jl. gestart en eindigt op 31 december 2016. De mobiliteitskosten van het personeel van de PI Tilburg worden gefinancierd vanuit de in het kader van het Masterplan DJI gereserveerde VWNW-middelen.

Vraag 6 en 7
Bent u bereid, gezien de asielzoekersproblematiek en de waarschijnlijkheid dat een deel van deze asielzoekers strafbare feiten pleegt, in gesprek te gaan met de PI Tilburg over vreemdelingendetentie gezien haar eerdere ervaring hiermee?
Zo nee, in welke gevangenissen gaat u deze asielzoekers dan onderbrengen?

Antwoord 6 en 7
Nu de Belgische regering heeft aangegeven vanaf 1 januari 2017 niet langer gebruik te zullen maken van de PI Tilburg voor het plaatsen van Belgische gedetineerden, komt de PI Tilburg met ingang van die datum ter beschikking voor ander gebruik. In het Masterplan DJI is opgenomen dat DJI de PI Tilburg zal sluiten zodra België geen gebruik meer maakt van de PI. Daarom zal DJI de huur van dit gebouw van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) opzeggen na 1 januari 2017. Over een concrete datum zullen DJI en het RVB nog afspraken maken.
Uw Kamer heeft met de motie Van der Steur (VVD) de regering opgeroepen erop toe te zien dat het RVB zich maximaal flexibel opstelt met het oog op hergebruik van de vrijgekomen gebouwen van DJI in het belang van de werkgelegenheid, de lokale economie en minimalisering van eventuele frictiekosten. In zijn brief van 8 november 2013 heeft de Minister voor Wonen en Rijksdienst in reactie daarop aangegeven dat de rijksoverheid op actieve wijze meedenkt en meewerkt aan het herbestemmen en herontwikkelen van leeggekomen rijksgebouwen. Leeggekomen gebouwen van DJI worden daar waar mogelijk ook ingezet voor de opvang van asielzoekers.
DJI heeft reeds verschillende panden overgedragen aan het RVB ten behoeve van gebruik door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Hiermee is DJI niet meer verantwoordelijk voor de panden. Het gaat om de volgende PI's:
PI Breda, PI Achterhoek (De Kruisberg), PI Heerhugowaard (Westlinge), PI Hoogeveen, PI Limburg Zuid (Overmaze), PI Veenhuizen (Bankenbosch), PI Haarlem, PI Arnhem (De Berg), JJI De Doggershoek Den Helder, JJI De Heuvelrug Overberg, PI De Havenstraat Amsterdam en de PI Zuid Oost (Maashegge).
De PI Alphen a/d Rijn, locatie Eikenlaan, is tijdelijk door DJI ter beschikking gesteld aan het COA voor de noodopvang van asielzoekers. Ook het

Detentiecentrum Zeist is voor een groot gedeelte tijdelijk in gebruik genomen door het COA.
Voor herbestemming van de PI Tilburg, bijvoorbeeld voor gebruik van opvang van asielzoekers, is de instemming van het lokaal bestuur nodig. Op dit moment lopen hierover geen gesprekken.

Vraag 8
Bent u bereid ten minste persoonlijk, dus niet via de directeur, te spreken met het personeel en hen te bedanken voor het goede werk en het voltooien van een uniek project waarover bij beide landen tevredenheid bestaat? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8
Ja, ik ben bereid samen met de directeur van de PI Tilburg persoonlijk met het personeel te spreken en hen te bedanken.